Тема 4. Система оподаткування Німеччини, Італії та Іспанії

Перелік питань

1. Податкова система Німеччини

- Законодавче регулювання податкової системи
- Контролюючий орган
- Групи податків та їх характеристика
- Податкові пільги
- Інформаційні технології в податковій звітності

2. Податкова система Італії

- Законодавче регулювання податкової системи
- Контролюючий орган
- Групи податків та їх характеристика
- Податкові пільги
- Інформаційні технології в податковій звітності

3. Податкова система Іспанії

- Законодавче регулювання податкової системи
- Контролюючий орган
- Групи податків та їх характеристика
- Податкові пільги
- Інформаційні технології в податковій звітності

1. Податкова система Німеччини

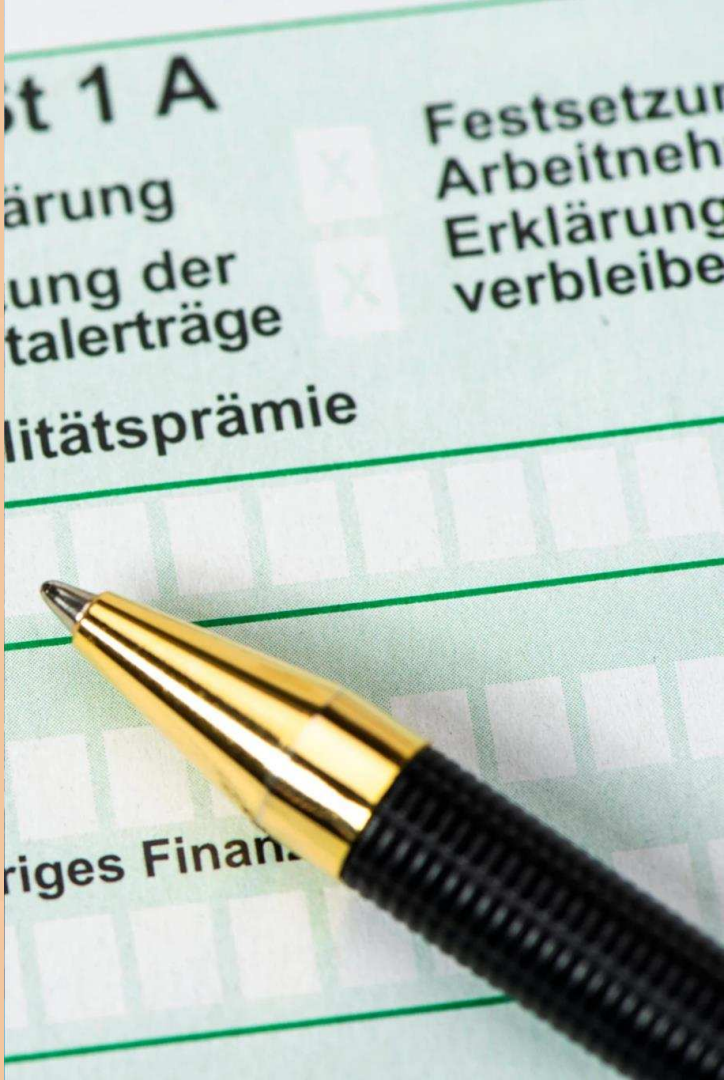

Податкова система Німеччини

Німеччина використовує федеральну централізовану систему оподаткування, яка вважається однією з найефективніших у Європейському Союзі. Ця система відзначається високим рівнем цифровізації та чіткою структурою податкового законодавства.

Податкова система Німеччини побудована на принципах соціальної справедливості та пропорційності податкового навантаження. Вона забезпечує стабільне наповнення бюджету країни, підтримуючи економічний розвиток Європи.

Контроль за цією системою здійснює Федеральне центральне управління податків (BZSt), яке координує роботу фінансових органів на всій території Німеччини.

Контролюючий орган: **BZSt**

Історія та структура

Федеральне центральне управління податків (BZSt) було створено 1 січня 2006 року як головний контролюючий орган податкової системи Німеччини. Сьогодні в ньому працює близько 2200 кваліфікованих співробітників.

Ідентифікація платників

BZSt відповідає за видачу унікальних податкових ідентифікаторів для всіх громадян та бізнесів, що забезпечує прозорість та ефективність податкової системи.

Управління даними

Важливою функцією BZSt є управління централізованими базами даних, які використовуються місцевими податковими службами для ефективного адміністрування податків.

Групи податків

Непрямі податки

ПДВ, акцизи, митні збори

Майнові податки

Податки на нерухомість та спадщину

Прямі податки

Податки на доходи фізичних та юридичних осіб

Німецька податкова система поділяє всі податки на кілька основних груп. Прямі податки включають прибутковий податок з громадян, корпоративний податок та майнові податки. Непрямі податки складаються з податку на додану вартість, акцизних зборів та митних платежів.

Така структура податкової системи забезпечує справедливий розподіл податкового навантаження між різними верствами населення та сферами економічної діяльності. Кожна група податків має свої особливості та призначення в загальній фіскальній політиці держави.

Прибутковий податок

Прогресивна шкала

Ставки від 0% до 45%

Неоподатковуваний мінімум

9,984 євро на рік

Річна декларація

Обов'язкова для більшості громадян

Класифікація

6 податкових класів

Прибутковий податок (Einkommensteuer) є основою німецької податкової системи. Він застосовується за прогресивною шкалою, що означає: чим вищий дохід, тим вища ставка оподаткування. Базова неоподатковувана сума становить 9,984 євро на рік, що захищає громадян з низькими доходами.

Важливою особливістю прибуткового податку в Німеччині є його залежність від податкового класу платника. Система податкових класів враховує сімейний стан та наявність дітей, що робить оподаткування більш справедливим та соціально орієнтованим.

Податкові класи

Клас 1

Самотні особи без дітей та розлучені громадяни. Стандартна схема оподаткування без додаткових пільг.

Клас 2

Одинокі батьки, які виховують дітей. Надаються додаткові податкові пільги та знижений рівень оподаткування.

Клас 3

Сімейні пари, де один з подружжя має значно вищий дохід або другий з подружжя не працює.

Класи 4-6

Різні комбінації для сімейних пар з подібними доходами та особливих категорій працівників.

Німеччина має унікальну систему податкових класів, яка враховує сімейний та соціальний статус платника. Кожен клас має власні особливості оподаткування, пільги та правила розрахунку податкового навантаження.

Корпоративне оподаткування

Ставки податків

Загальна ставка корпоративного податку може досягати 28,5%, включаючи податок на солідарність та місцеві надбавки. Базова федеральна ставка становить 15%.

Оподаткування дивідендів

Дивіденди оподатковуються за ставкою 30%, що включає податок на капітал та податок на солідарність. Система запобігає подвійному оподаткуванню.

Звітність та платежі

Компанії зобов'язані подавати щорічну податкову декларацію до 31 травня та здійснювати щоквартальні авансові платежі на основі прогнозованого прибутку.

Корпоративне оподаткування в Німеччині є досить складною системою, що враховує різні аспекти діяльності бізнесу. Крім базової ставки, існують додаткові надбавки та місцеві податки, які варіюються залежно від розташування компанії.

Німецька податкова система передбачає низку механізмів для запобігання подвійному оподаткуванню міжнародних компаній та стимулювання інвестицій у певні галузі економіки.

Інформаційні технології

Ідентифікація

Унікальні цифрові ідентифікатори для всіх платників

Централізація

Єдина база даних податкової інформації

Доступність

Багатоканальний доступ до податкових сервісів

Безпека

Захист даних за найвищими стандартами

Німецька податкова система широко використовує інформаційні технології для підвищення ефективності адміністрування. Центральним елементом є електронна система звітності, яка інтегрована з централізованою базою даних BZSt.

Кожен платник податків отримує унікальний ідентифікаційний номер, який використовується для всіх податкових операцій протягом життя. Це дозволяє автоматизувати більшість процесів та мінімізувати адміністративне навантаження.

Система електронної звітності

Заповнення

Підготовка декларації онлайн

Верифікація

Автоматична перевірка даних

Подання

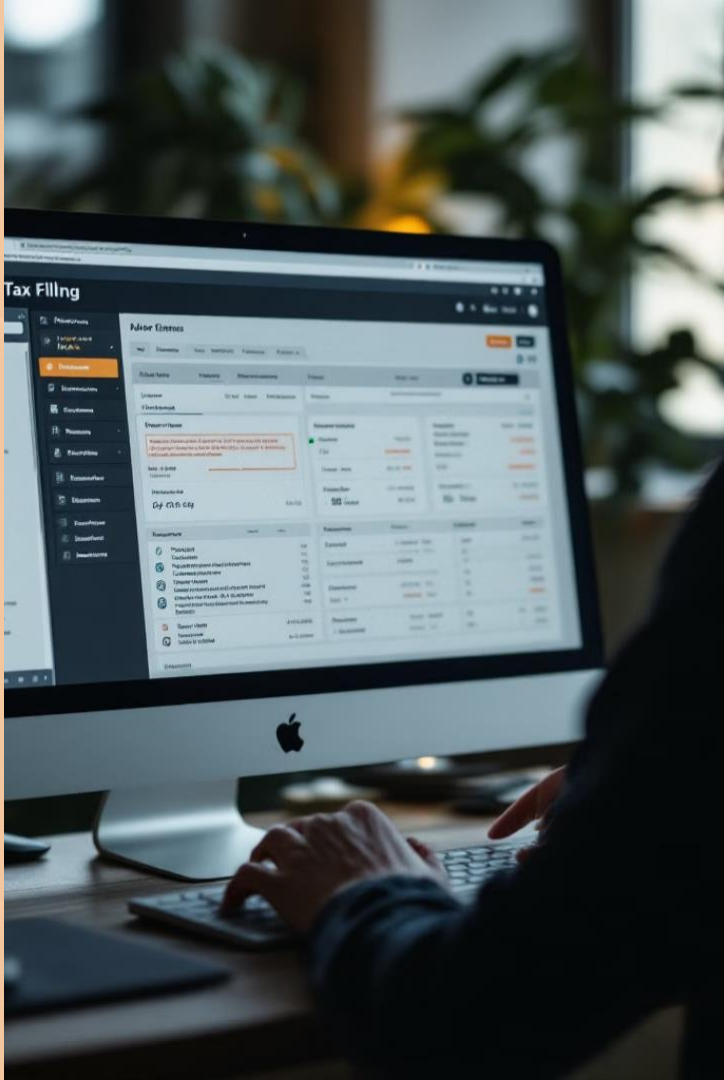
Електронна подача документів

Зворотній зв'язок

Повідомлення про статус обробки

Система електронної звітності ELSTER (ELektronische STeuerERklärung) є основою цифрової взаємодії між платниками податків та податковими органами Німеччини. Вона забезпечує повний цикл податкового адміністрування – від заповнення декларацій до отримання податкових повідомлень.

Цифровізація податкових процесів значно спростила адміністрування та підвищила точність обробки даних. Система також забезпечує високий рівень захисту персональних даних відповідно до європейського законодавства про конфіденційність.

Податкові пільги

Сімейні пільги

Німецька податкова система надає значні пільги сім'ям з дітьми. Це включає спеціальні податкові відрахування та прямі виплати на дітей (Kindergeld), що можуть сягати 250 євро на місяць на кожну дитину.

Підтримка пенсіонерів

Особи похилого віку отримують додаткові податкові пільги та спеціальні відрахування. Пенсійні виплати оподатковуються за зниженими ставками, що забезпечує комфортний рівень життя для літніх людей.

Стимулювання інвестицій

Для бізнесу передбачені спеціальні податкові пільги, спрямовані на стимулювання інвестицій в інновації, дослідження та розробки. Компанії можуть отримати до 20% податкового кредиту на відповідні витрати.

Система податкових пільг у Німеччині є надзвичайно розгалуженою та соціально орієнтованою. Вона спрямована на підтримку вразливих верств населення та стимулювання економічно корисної поведінки платників податків.

Особливості податкової системи

Прозорість

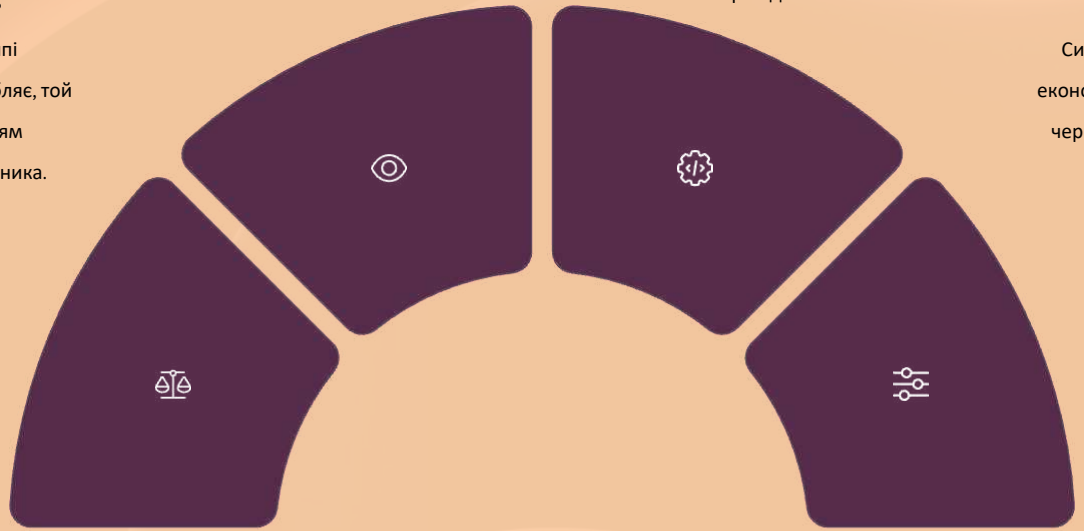
Всі формули нарахування податків є публічними та зрозумілими. Платник завжди може перевірити правильність нарахувань.

Ефективність

Високий рівень цифровізації та автоматизації забезпечує низькі адміністративні витрати на збір податків.

Соціальна справедливість

Система побудована на принципі платоспроможності: хто більше заробляє, той більше платить, але з урахуванням соціальних обставин кожного платника.

Гнучкість

Система регулярно адаптується до економічних умов та соціальних потреб через механізми податкових пільг та компенсацій.

Німецька податкова система вирізняється збалансованістю та комплексністю. Вона ефективно виконує як фіскальну функцію наповнення бюджету, так і соціальну функцію перерозподілу доходів. Постійне вдосконалення законодавства та адміністративних процедур дозволяє підтримувати високу ефективність системи.

Завдяки поєднанню прогресивного оподаткування, соціально орієнтованих пільг та сучасних технологій адміністрування, німецька податкова система забезпечує стабільне фінансування державних видатків і служить моделлю для багатьох країн світу.

2. Податкова система Італії

Податкова система Італії

Податкова система Італії має складну багаторівневу структуру. Вона функціонує на національному, регіональному та муніципальному рівнях.

Основним контролюючим органом виступає Агентство з доходів Італії (Agenzia delle Entrate).

Контролюючий орган: **Agenzia delle Entrate**

Створення

Агентство створене 1 січня 2001 року як центральний орган фінансового контролю.

Підпорядкування

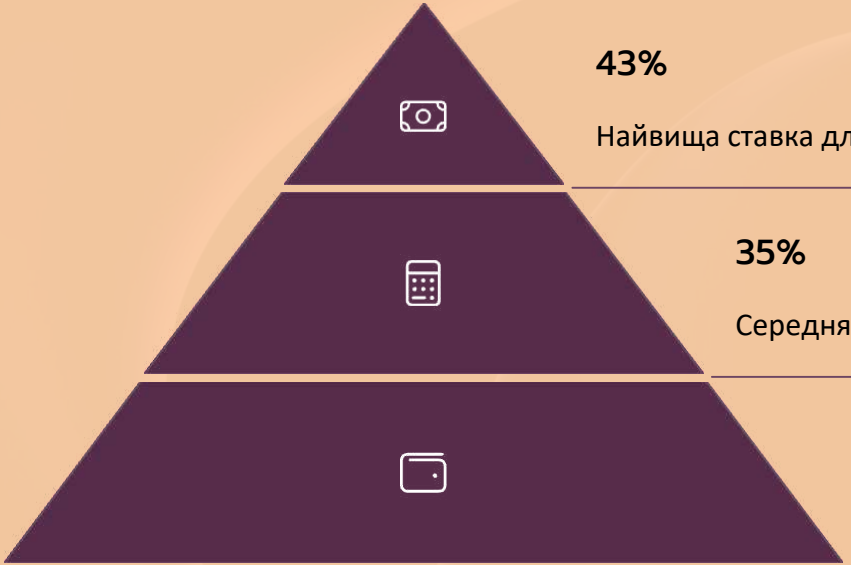
Підпорядковується напряму Міністерству економіки та фінансів Італії.

Сервіси

Надає широкий спектр онлайн-послуг платникам податків.

Основні групи податків: фізичні особи

43%

Найвища ставка для значних доходів

35%

Середня ставка для середніх доходів

23%

Базова ставка для низьких доходів

IRPEF (Imposta sul reddito delle persone fisiche) використовує прогресивну шкалу оподаткування.

Основні групи податків: юридичні особи

24%

IRES

Корпоративний податок для всіх юридичних осіб

3.9%

IRAP

Регіональний виробничий податок

22%

IVA

Стандартна ставка ПДВ

Податок на додану вартість (ПДВ)

4%

Основні продукти харчування, медичне обладнання, книги

5%

Деякі соціальні та медичні послуги

10%

Громадське харчування, готельні послуги, деякі ліки

22%

Стандартна ставка для більшості товарів та послуг

Місцеві податки

IMU

Муніципальний майновий податок на нерухомість. Пільги для основного житла.

- Різні ставки в різних регіонах
- Залежить від кадастрової вартості

TARI

Комунальний збір за вивіз та утилізацію сміття.

- Розраховується за площею житла
- Враховується кількість проживаючих

Спеціальні податкові режими

Regime forfettario

Спрощена система для малого бізнесу з річним доходом до 85 000 євро.

- Фіксована ставка 5% для нового бізнесу
- Стандартна ставка 15%

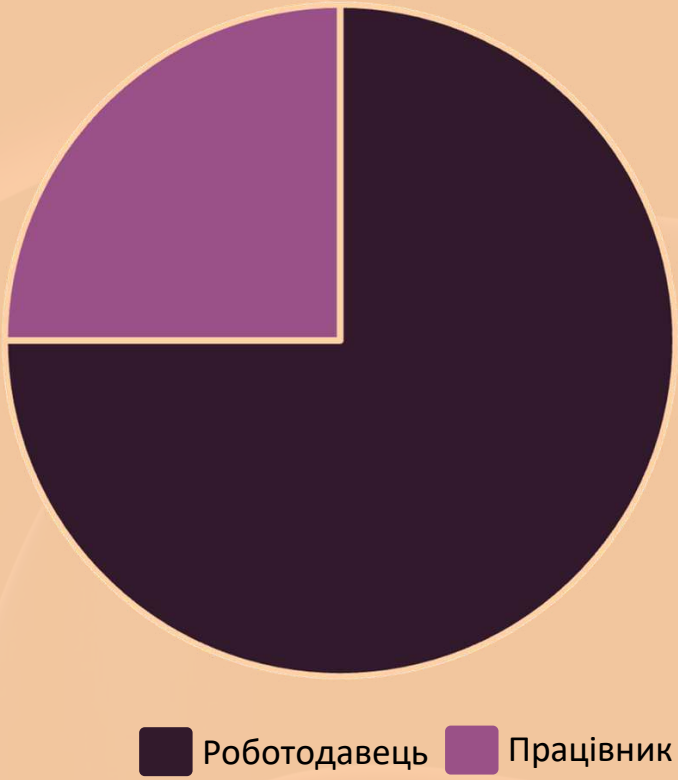
Переваги

- Спрощений облік
- Відсутність ПДВ
- Менше бюрократії
- Нижчі соціальні внески

Обмеження

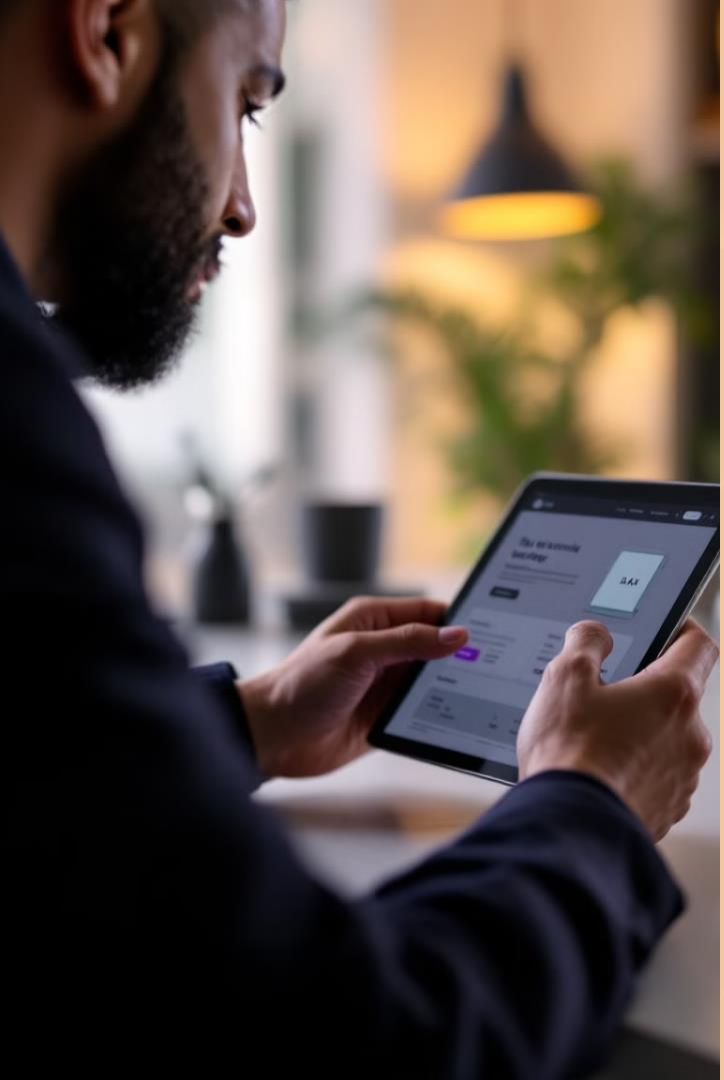
- Ліміт доходу
- Обмеження на найм працівників
- Неможливість відшкодування ПДВ

Соціальні внески

Загальна ставка соціальних внесків в Італії сягає 40% від заробітної плати.

Всі внески спрямовуються до INPS (Національного інституту соціального страхування).

Електронні сервіси оподаткування

Автентифікація

Доступ через SPID (цифрова ідентифікація), CIE (електронний паспорт) або CNS (національна сервісна картка).

Подання декларацій

Заповнення попередньо сформованих форм. Автоматична перевірка даних.

Моніторинг

Перегляд статусу платежів. Історія податкових зобов'язань. Отримання повідомлень.

Міжнародне оподаткування

Уникнення подвійного оподаткування

Італія має угоди з понад 90 країнами світу.

Пільги для науковців

Оподаткування лише 10% доходу для кваліфікованих дослідників.

Режим для заможних іноземців

Одноразовий річний податок €100 000 замість стандартного IRPEF.

3. Податкова система Іспанії

Податкова система Іспанії

Податкова система Іспанії представляє собою комплексну багаторівневу структуру, що функціонує під керівництвом Агентства з оподаткування (Agencia Tributaria). Ця система характеризується складним механізмом правового регулювання на трьох основних рівнях: державному, регіональному та муніципальному.

Іспанська податкова модель враховує особливості адміністративно-територіального устрою країни, що складається з 17 автономних спільнот та двох автономних міст. Кожен рівень має власні повноваження щодо встановлення, адміністрування та стягнення податків, створюючи збалансовану фіскальну систему.

Контролюючий орган: **Agencia Tributaria (AEAT)**

Заснування та історія

Agencia Tributaria була створена в 1992 році як спеціалізована установа для адміністрування державної податкової та митної системи, що забезпечує ефективне збирання податків та митних зборів.

Розташування та структура

Головний офіс знаходиться в Мадриді за адресою вул. Інфанти Мерседес, 37, 28020. Агентство має мережу офісів по всій країні, що забезпечує обслуговування всіх 17 автономних спільнот.

Ключові функції

Забезпечення дотримання податкового законодавства, збір податків, боротьба з податковими правопорушеннями, а також впровадження інноваційних технологій для спрощення податкового адміністрування.

Структура податкового агентства

Центральне управління

Входить до структури Міністерства фінансів

Регіональні відділення

17 офісів в автономних спільнотах

Місцеві делегації

39 представництв у містах та провінціях

Спеціалізовані підрозділи

Відділення для великих платників податків

Структура Податкового Агентства Іспанії забезпечує ефективне адміністрування податкової системи на всіх рівнях. Кожен підрозділ має чітко визначені функції та зони відповідальності, що дозволяє оптимізувати процеси збору податків та надання послуг платникам.

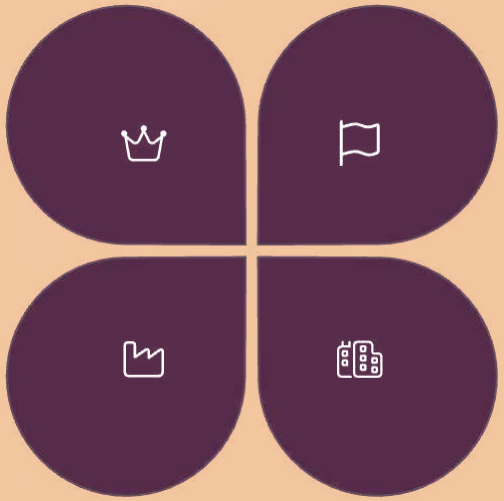
Групи податків: класифікація

Державні податки

Встановлюються та регулюються центральним урядом. Включають корпоративний податок, ПДВ та акцизи.

Спеціальні галузеві збори

Застосовуються до конкретних секторів економіки, таких як туризм, енергетика та фінансові послуги.

Регіональні податки

Запроваджуються автономними спільнотами. Включають певні аспекти прибуткового податку та податки на спадщину.

Муніципальні податки

Встановлюються місцевими органами влади. Охоплюють податки на нерухомість та комунальні збори.

Основні типи податків для фізичних осіб

Прибутковий податок **(IRPF)**

Основний податок для фізичних осіб з прогресивною шкалою від 19% до 47%. Оподатковує всі доходи резидента Іспанії, отримані по всьому світу протягом фіскального року.

- Базова ставка: 19-24%
- Середня ставка: 30-37%
- Максимальна ставка: 45-47%

Податок на майно

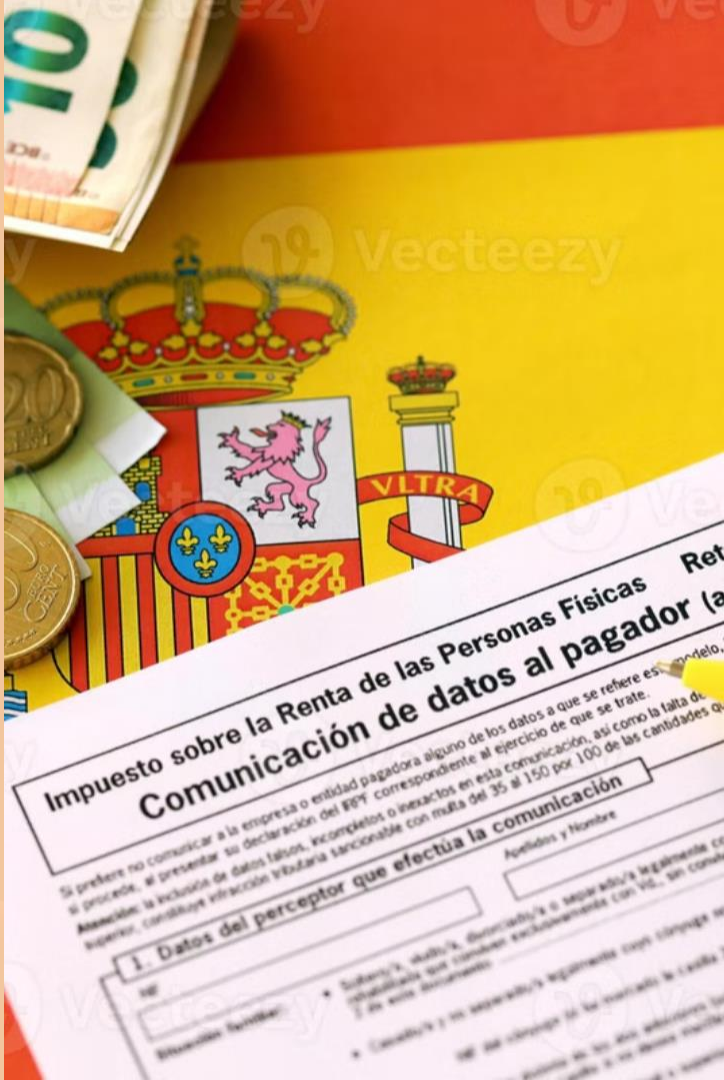
Стягується з осіб, чиє майно перевищує певну вартість (як правило, понад 700,000 євро). Ставки варіюються залежно від регіону та вартості майна.

Податок на спадщину та дарування

Ставки значно відрізняються між автономними спільнотами, від практично повного звільнення до ставок у 34% залежно від вартості майна та ступеня спорідненості.

Муніципальний податок на нерухомість

Щорічний податок на володіння нерухомістю (IBI), розраховується на основі кадастрової вартості об'єкта.

Оподаткування юридичних осіб

Корпоративний податок

Стандартна ставка становить 25% від прибутку компанії. Для новостворених підприємств може застосовуватися знижена ставка у 15% протягом перших двох років прибуткової діяльності.

Соціальні внески

Роботодавці сплачують приблизно 29.9% від заробітної плати працівника як внесок до системи соціального страхування.

ПДВ **(IVA)**

Загальна ставка 21%, знижена ставка 10% для певних товарів і послуг, суперзнижена ставка 4% для товарів першої необхідності.

Спеціальні галузеві збори

Додаткові податки для окремих галузей, зокрема фінансового сектору, енергетики та телекомунікацій.

Особливості для резидентів та нерезидентів

Податкові резиденти

Особа вважається податковим резидентом Іспанії, якщо вона перебуває на території країни більше 183 днів протягом календарного року. Резиденти сплачують податки з усього світового доходу.

- Подання декларації до 30 червня
- Повне оподаткування світових доходів
- Доступ до податкових пільг

Нерезиденти

Нерезиденти сплачують податки лише з доходів, отриманих на території Іспанії. Для них діє фіксована ставка податку, яка зазвичай становить 24% (19% для резидентів ЄС).

- Фіксована ставка оподаткування
- Оподаткування лише іспанських доходів
- Обмежений доступ до пільг

Спеціальний режим Бекхема

Названий на честь футболіста Девіда Бекхема, цей режим дозволяє новим іноземним працівникам в Іспанії зберігати статус нерезидента протягом перших 6 років, сплачуючи фіксовану ставку 24% лише з іспанських доходів.

Податкові пільги

Сімейні пільги

Знижки на утримання дітей до 1200 євро на дитину щорічно. Додаткові пільги для багатодітних сімей (від трьох дітей) та сімей з дітьми з інвалідністю.

Пільги на житло

Спеціальні податкові відрахування для молоді до 35 років при придбанні першого житла. Можливість зменшення оподатковуваної бази при оренді житла за певних умов.

Інвестиційні пільги

Податкові знижки для інвестицій у стартапи, інноваційні проєкти та культурні ініціативи. Спеціальні умови для інвестицій у відновлювану енергетику та екологічні проєкти.

Соціальні пільги

Знижки для осіб з інвалідністю, пенсіонерів та інших соціально вразливих категорій. Можливість застосування підвищених відрахувань для медичних витрат та страхування.

Інформаційні технології в податковій звітності

Електронна система декларування

Sede Electrónica на порталі sede.agenciatributaria.gob.es

Мобільний додаток **AEAT**

Доступ до податкових послуг з мобільних пристроїв

Система цифрового підпису

Cl@ve PIN та електронний сертифікат для авторизації

Іспанська податкова служба активно впроваджує цифрові технології для спрощення процесу подання звітності. Електронна система Sede Electrónica дозволяє заповнювати та подавати декларації онлайн, перевіряти статус розгляду документів та отримувати консультації. Мобільний додаток AEAT забезпечує доступ до основних податкових функцій з будь-якої точки світу.

Технології адміністрування податків

Централізована система обліку

Єдина база даних для всіх податкових операцій

Blockchain-технології

Система верифікації податкових транзакцій

Автоматизований контроль

Алгоритми виявлення податкових ризиків

Міжнародна інтеграція

Зв'язок з європейськими податковими базами

Іспанське податкове агентство використовує передові технології для забезпечення прозорості та ефективності адміністрування податків. Blockchain-технології впроваджуються для верифікації податкових транзакцій та запобігання шахрайству. Автоматизовані системи контролю аналізують податкові декларації, виявляючи потенційні ризики та невідповідності.

Інтеграція з європейськими базами даних забезпечує обмін інформацією з податковими органами інших країн ЄС, що сприяє боротьбі з ухиленням від сплати податків та підвищує ефективність міжнародного податкового співробітництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Податкова система Німеччини:
https://www.bzst.de/DE/Privatpersonen/privatpersonen_node.html
https://www.bzst.de/DE/Home/home_node.html
https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Home/home.html

Податкова система Італії:
https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/
https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/agenzia/chi-siamo
https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/

Податкова система Іспанії:
sede.agenciatributaria.gob.es
https://sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/estadisticas.html
https://sede.agenciatributaria.gob.es/
https://www.icex.es/